

**Äänitteen nimi:** 2020-09-25 TEM Leo Parkkonen.mp4

**Äänitteen kesto:** 00:16:43

---

[äänite alkaa]

Puhuja 1 [00:00:00] Yritän mennä pykälää konkreettisemmalle tasolle. Nämä aikaisemmat puheenvuorot ovat olleet ehkä enemmän tulevaisuuteen suuntaavia ja nyt sitten tietysti budjettiriihen kirjaukset ja työryhmän linjaukset ovat osittain konkreettisempia. Ennen kuin menen budjettiriihen kirjauksiin ja työryhmäkirjauksiin, niin ajattelin kertoa muutaman sanan energiaverotuksesta.

Olen tässä matkan varrella huomannut, että ihmisillä on vähän vajavaiset tiedot siinä missä tällä hetkellä energiaverotuksessa ollaan. Se nähdään monesti joko sellaisena tunteettomana rahankeruu instrumenttina tai sitten, että siellä ei oteta mitään muita asioita huomioon, vaan että miten rahaa kerättäisiin mahdollisimman paljon. Se ei ole ihan totta. Totta on kyllä se, että rahaa kerätään. Tässä on kuvaa siitä, että valtion verotuotoista 20 prosenttia tulee valmisteveroista eli noin vajaa 10 miljardia ja niistä lähes 5 miljardia tulee energiaveroista. Siinä on kyllä fiskaalinen puolikin olemassa. Kuitenkin matkan varrella ja verot yleensäkin, muuttavat luonnettaan. Energiaverotkin ovat aikanaan 90-luvulla olleet fiskaalisia. Sitten tietysti yhteiskunnan tarpeet ja arvot ovat muuttuneet, niin sinne on tullut erilaisia elementtejä, joita sitten pyritään ottamaan huomioon. Tietysti yhdellä instrumentilla on vaikea joka suuntaan kumartaa, saattaa sitten pyllistää johonkin suuntaan.

Lähtökohtaisestihan meillä on liikennepolttoaineet, lämmityspolttoaineet ja sähkö. Ne ovat vähän erilaisia energiatuotteita verottajan näkökulmasta ja se toimintaympäristö. Toki valtiontaloudellinen funktio on veroissa se keskeinen. Matkalla on tullut verotukseen paljon ympäristö- ja energiapoliittisia sekä teollisuuspoliittisia näkökohtia. Toki siellä on muitakin asioita, mitä pitää ottaa huomioon. Tietysti, kun EU:ssa ollaan, niin EU-sääntely, tässä meidän tapauksessa energiaverodirektiivi ja valmisteverodirektiivi asettavat tiettyjä reunaehtoja, perustamissopimus. Suomessa meillä kansallisesti biopolttoaineiden jakeluvuorotteet asettavat merkittäviäkin reunaehtoja verojärjestelmän neutraalisuudelle.

Voisi sanoa, että rahantekofunktion lisäksi Suomessa on maailman modernein energiaverojärjestelmä. Kun otetaan huomioon energiasisältö, hiilidioksidipäästöt ja elinkaaripäästöt. Tätä tukee meidän liikenteen verotus, jossa ajoneuvovero ja autovero perustuvat hiilidioksidipäästöihin. Meillä peruspalikat ovat ilmastostrategian jatkotyöhönkin 2035 aika hyvin jo hanskassa. Itse asiassa jo kymmenen vuoden ajan on ollut käytettävissä olevia instrumentteja, joilla voidaan myös esimerkiksi päästötavoitteita ottaa huomioon.

Tottakai aina voi parantaa, ei mikään järjestelmä täydellinen ole ja maailma ympärillä muuttuu, toki verotustakin pitää muuttaa. Keskustelussa monesti verotus korostuu, se on ehkä aika helppo heitto. Niin kuin tässä jo aikaisempien kollegojen puheenvuoroissa on tullut esille, niin toimenpidekenttä on todella laaja, mitä pitää tehdä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Verotus on hyvin populistinen helppo heittää, että verotus sinne, verotus tänne. Verotuksellakin on omat rajoituksensa ja omat hyvät puolensa sekä rajoitteensa. Näitä voi tarkemmin katsoa näitä kalvoja.

Sähköverotuksessa meillä on osalla kuluttajia alempi vero; eli perinteisellä teollisuudella, kaivostoiminnalla, maataloudella ja konesaleilla ja muut kuluttajat; yksityiset ihmiset tai yritykset maksavat korkeampaa. Ohjauskeinona pidettävä mielessä, että sähköntuotannon polttoainetta ei voi energiaverodirektiivin mukaan verottaa. Sieltä putoaa ohjauspotentiaalia aika paljon. Ylipäättäänkin meillä on tiettyjä verottomia käyttöjä, energiaverotus ei koske läheskään kaikkea energiatuotteiden kulutusta.

Täällä näemme näitä verotasoja. Tällä hetkellä verotasot ovat noin 30 euron megawattitasolla. Tuo alempi palkki on energiasisältövero ja hiilidioksidipalkki on tuo tummempi. Siinä näkee, miten polttoaineen ominaispäästö vaikuttaa veroon suoraan. Meillä on hiilidioksiditonnin hinta verotuksessa tällä hetkellä 53 euroa hiilidioksiditonnilta. Kun ominaispäästöt vaihtelevat, niin vaihtelevat myös verotkin. Täytyy vielä ottaa huomioon, että kun meillä on elinkaaripäästö, niin nimellisverotaso 53 esimerkiksi lämmityspolttoaineella pitää oikeastaan 20 prosentilla korottaa, koska me otamme huomioon elinkaaripäästöt, joka kasvattaa taustalla päästökerrointa. Eli tämä 53 vastaa noin 64 euroa suoraan pelkkänä poltonpäästöverona. Tässä sitten vähän jaettu sitä tarkemmin, kun se oli 4,7 miljardia energiaveroja, niin bensasta ja dieselistä tulee 2,7 miljardia, sähköistä miljardin luokkaa ja kevyt polttoöljystä reilu 400 miljoonaa. Usein...

[äänite päättyy]